

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Lesznie

Biblioteka Narodowa w Warszawie

Oprac.: Ewa Staniszewska

Biblioteka Narodowa w Warszawie

Biblioteka Narodowa jest centralną biblioteką państwa i jedną z najważniejszych instytucji kultury w Polsce. Jej misją jest jest ochrona pamięci narodowej zachowanej w formie dokumentów rękopiśmiennych, drukowanych, elektronicznych, dźwiękowych i audiowizualnych.

Historia powstania Biblioteki Narodowej

Tradycje polskiej Biblioteki Narodowej sięgają początku XVII wieku. Twórcami pierwszej w Polsce biblioteki publicznej byli:

Biskup Andrzej
Stanisław Załuski

Józef Andrzej
Załuski

Historia powstania Biblioteki Narodowej

Biblioteka Załuskich była jedną z pierwszych bibliotek na świecie, która starała się pełnić funkcję biblioteki narodowej. Po śmierci fundatorów przeszła pod opiekę państwa.

Ważne daty:

- > Rok 1747 - Biblioteka Rzeczypospolitej Załuskich została otwarta dla czytelników
- > Rok 1780 - przyznanie przez Sejm egzemplarza obowiązkowego

Funkcje Biblioteki Narodowej

> Główne archiwum
piśmiennictwa
narodowego

> Narodowa centrala
bibliograficzna

> Biblioteka
naukowa o profilu
humanistycznym

> Nowoczesny
ośrodek ochrony i
konserwacji zbiorów

> Działalność
naukowa i
wydawnicza

> Narodowa
instytucja kultury

Zbiory Biblioteki Narodowej

Księgozbiór Biblioteki Narodowej przeszedł tragiczne losy. Po klęsce insurekcji kościuszkowskiej i utracie niepodległości został zrabowany i wywieziony przez Rosjan do Petersburga. Częściowo zwrócony po I wojnie światowej. W czasie II wojny światowej biblioteka utraciła znaczną część zbiorów. Wojska niemieckie spaliły prawie wszystkie zbiory specjalne.

Najcenniejsze rękopisy

- > Kazania świętokrzyskie (poł. XIV w.)
- > Psalterz floriański (koniec XIV w.)
- > Psalterz Potockich (ok. poł. XIII w.)
- > Kroniki Galla Anonima i Wincentego Kadłubka
- > Kolekcje autografów, m in,: Jana Dantyszka, Erazma z Rotterdamu, Jana Kochanowskiego
- > Rękopisy literackie z XIX i XX wieku, m. in.: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Aleksandra Fredry, Stefana Żeromskiego, Witkacego.

Cenne źródła historyczne

- > Dzienniki, pamiętniki, wspomnienia
- > Druki dawne
- > Obiekty kartograficzne (dawne mapy Polski, dzieła Ptolemeusza)
- > Grafiki i rysunki (Jana Piotra Norblina, Cypriana Norwida, Jana Matejki, Artura Grottgera, Stanisława Wyspiańskiego)
- > Dokumenty muzyczne (Fryderyka Chopina, Karola Szymanowskiego, Grażyny Bacewicz)

Na mocy ustawy z dnia 7 listopada 1996 roku o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych Bibliotece Narodowej są przekazywane po dwa egzemplarze książek, czasopism oraz innych wydawnictw elektronicznych. Rocznie do zbiorów Książnicy Narodowej trafia ponad 170 000 różnego typu publikacji, z czego około 85% stanowią egzemplarze obowiązkowe.

Działalność bibliograficzna

Biblioteka Narodowa pełni zadania centrali bibliograficznej i krajowego ośrodka informacji o dokumentach bibliotecznych.

Opracowuje i publikuje:

> Bibliografię narodową bieżącą i retrospektywną („Przewodnik Bibliograficzny”, „Bibliografia Zawartości Czasopism”, „Bibliografia Wydawnictw Ciągłych”)

Działalność bibliograficzna

- > Bibliografie specjalne („Bibliografia Bibliologiczna”, „Bibliografia Bibliografii Polskich”)
- > Opracowania statystyczne („Ruch Wydawniczy w Liczbach”, „Biblioteki Publiczne w Liczbach”)

Biblioteka Narodowa jest odpowiedzialna za:

- > Prowadzenie Krajowego Biura ISBN (przydzielanie numerów wydawcom publikacji zwartych)
- > Prowadzenie Krajowego Biura ISMN (druki muzyczne)
- > Oznaczanie wydawnictw ciągłych międzynarodowymi numerami ISSN

Działalność informacyjna, udostępnianie zbiorów

Biblioteka Narodowa jest wielką biblioteką publiczną, udostępniającą zbiory w czytelniach i w ramach wypożyczeń bibliotecznych. Prowadzi ona również działalność informacyjną na podstawie:

- > Katalogów własnych
- > Katalogów centralnych
- > Polskich i obcych źródeł informacji

Bazy danych w Bibliotece Narodowej

- > Katalogowe bazy danych (system INNOPAC)
- > Bibliograficzne bazy danych (system MAK)
- > Bazy danych zbiorów specjalnych (system MAK)
- > Centralny Katalogi Piśmiennictwa Zagranicznego
- > Centralny Katalog Czasopism Polskich

Działalność naukowa

Biblioteka Narodowa organizuje:

- > Zebrania naukowe
- > Konferencje
- > Sesje i sympozja krajowe i zagraniczne
- > Warsztaty i szkolenia dla bibliotekarzy

Realizowane tematy naukowe:

- > Opracowanie zbiorów BN
- > Badanie historii książki, bibliotek i czytelnictwa
- > Problemy współczesnego bibliotekarstwa i czytelnictwa

Działalność wydawnicza

Przygotowaniem powstających w bibliotece wydawnictw zajmuje się Wydawnictwo Biblioteki Narodowej, dysponujące własną drukarnią i nowoczesnym studiem graficznym. Publikacje docierają do odbiorców indywidualnych, a także bibliotek w kraju i za granicą. W formie tradycyjne i elektronicznej ukazują się:

- > Bibliografie
- > Katalogi zbiorów
- > Monografie i opracowania szczegółowe

Działalność wydawnicza

- > Instrukcje i poradniki
- > Prace eseistyczne
- > Wydawnictwa albumowe i bibliofilskie

Biblioteka Narodowa jest również wydawcą czasopism patronackich Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego takich jak: „Akcent”, „Dialog”, „Nowe Książki”, „Teatr”, „Twórczość”, „Odra”, „Ruch Muzyczny”.

Biblioteka Narodowa jako centrum kultury

Siedziba biblioteki jest miejscem spotkań, wydarzeń intelektualnych i towarzyskich. Biblioteka bierze udział w ogólnopolskich i międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych. Dysponuje ona dużym centrum konferencyjnym i ekspozycyjnym.

Biblioteka Narodowa jako centrum kultury

Odbywają się tam:

- > Wystawy i pokazy zbiorów
- > Spotkania z twórcami
- > Koncerty
- > Cykliczne imprezy kulturalne:
  - Salon Pisarzy
  - Salon Wydawców
  - Cykl wystaw „Nasi sąsiedzi – nowe spojrzenie”
  - Cykl wystaw „Pokaz skarbu”

Bibliografia:

Dzierżanowska B.: Biblioteka Narodowa w Warszawie, Warszawa 2007.

Pasztaleniec-Jarzyńska J., Tchórzewska-Kabata H.: Biblioteka Narodowa w Warszawie :
tradycja i współczesność, Warszawa 1999.

Strony internetowe:

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Biblioteka_Narodowa_\(Warszawa\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Biblioteka_Narodowa_(Warszawa))

<http://www.bn.org.pl/>

<https://pl-pl.facebook.com/bnbiblioteka/>